

ΚΟΙΝΟ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΛΑΔΟΥΣ
ΠΕ 05 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΓΑΛΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΠΕ 06 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΠΕ 06 ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΑ:ΓΕΡΜΑΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ 1

Οι προσδοκίες του δασκάλου για τον κάθε μαθητή πηγάζουν κατά βάση από:

- α) το κοινωνικό-οικονομικό Status του μαθητή
- β) το φύλο του παιδιού
- γ) τις επιδόσεις του μαθητή
- δ) τη στάση του δασκάλου στο μαθητή

- **Επισημάνσεις:**
Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Προσδοκίες δασκάλου

Σύντομος προσανατολισμός

Οι πληροφορίες του εκπαιδευτικού για το μαθητή προέρχονται από πολλές πηγές όπως το κοινωνικο-οικονομικό στάτους, το φύλο, τις επιδόσεις κ.λπ. Αυτές οι πληροφορίες διαμορφώνουν τη στάση του απέναντι στο μαθητή και με βάση αυτή του τη στάση καθορίζει τις προσδοκίες του για το μαθητή.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι προσδοκίες του εκπαιδευτικού δεν πηγάζουν από το κοινωνικο-οικονομικό στάτους του παιδιού, αλλά η στάση του διαμορφώνεται από αυτό.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το φύλο συντελεί στη διαμόρφωση της στάσης του και όχι των προσδοκιών του.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όπως και οι άλλοι παράγοντες έτσι και οι επιδόσεις επηρεάζουν τη στάση του δασκάλου.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι προσδοκίες λειτουργούν ως ακολούθως:

- α) ο δάσκαλος διαμορφώνει τη στάση του, από διάφορες πηγές
- β) από τη στάση του διαμορφώνει τις προσδοκίες του,
- γ) ο μαθητής από τη στάση του δασκάλου καταλαβαίνει τι προσδοκίες έχει ο δάσκαλός του γι' αυτόν,
- δ) ο μαθητής πιστεύει ότι ο δάσκαλός του δεν κάνει λάθος,
- ε) ο μαθητής συμπεριφέρεται έτσι ώστε να ανταποκριθεί σε ό,τι πιστεύει ο δάσκαλός του γι' αυτόν.

ΕΡΩΤΗΣΗ 2

Ο μαθητής χαρακτηρίζεται ως άτομο με κοινωνική απόκλιση εξαιτίας:

- α) της ανεπάρκειάς του στη μάθηση
- β) της αυτο- απομόνωσής του σε ένα θρανίο
- γ) της λησμονιάς κυρίως των τετραδίων-εργασιών του στο σπίτι
- δ) της απασχόλησής του με ζωγραφιά αντί με ανάγνωση

- **Επισημάνσεις:**
Λέξεις ή φράση κλειδί: κοινωνική απόκλιση

Σύντομος προσανατολισμός

Ο μαθητής χαρακτηρίζεται ως άτομο με κοινωνική απόκλιση

- ✓ όταν η κοινωνική του συμπεριφορά διαφέρει από το σύνολο των παιδιών σημαντικά
- ✓ όταν η διαφορετική συμπεριφορά έχει διάρκεια και κυρίως
- ✓ όταν, παρά τις προσπάθειες που καταβάλλονται από το περιβάλλον και από το ίδιο το παιδί, αυτό δεν μπορεί να αποφύγει της συμπεριφορά που αποκλίνει.

- **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ανεπάρκεια στη μάθηση δεν είναι ένδειξη κοινωνικής απόκλισης.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η παραμέληση των μαθησιακών καθηκόντων, δεν είναι ένδειξη κοινωνικής απόκλισης αλλά ένδειξη αδιαφορίας ή στρατηγική αποφυγής της αξιολόγησης.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η απασχόληση με άλλα ενδιαφέροντα και με άσχετα με το μάθημα πράγματα, δηλώνει έλλειψη αξίας για την δραστηριότητα ή αίσθημα αναποτελεσματικότητας.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η αυτοαπομόνωση σε ένα θρανίο εξακολουθητικά και επιλεκτικά από τον ίδιο το μαθητή, τότε είναι ένδειξη ότι ο μαθητής ενδεχομένως να παρουσιάζει κοινωνική απόκλιση. Το γεγονός πρέπει να μας απασχολήσει και να ζητήσουμε αν κρίνουμε αναγκαίο τη συνδρομή και άλλων εμπλεκόμενων φορέων.

ΕΡΩΤΗΣΗ 3

Η αποδοχή του δασκάλου από τους μαθητές και τους γονείς τους οφείλεται κυρίως:

- α) στη νομιμότητά του
- β) στη δύναμη της εξουσίας του
- γ) στην αίγλη της προσωπικότητάς του
- δ) στις ειδικές ικανότητες και γνώσεις

- Επισημάνσεις και σχόλια:
Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Αποδοχή εκπαιδευτικού

Σύντομος προσανατολισμός

Τον εκπαιδευτικό κατά την άσκηση των καθηκόντων του τον επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό, θετικά ή αρνητικά, ο βαθμός αποδοχής του από τους μαθητές και τους γονείς του. Η αποδοχή αυτή οφείλεται σε πολλούς παράγοντες όπως ευγένεια, επιείκεια κ.λπ.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η νομιμότητα δεν εξασφαλίζει την αποδοχή, αλλά την ανοχή.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δύναμη εξουσίας δεν συντελεί στην αποδοχή, η οποία προϋποθέτει προσωπική θετική αλληλεπίδραση.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ούτε τις ειδικές ικανότητες του εκπαιδευτικού είναι βέβαιο ότι τις γνωρίζουν οι γονείς, ούτε και οι γνώσεις εξασφαλίζουν την αποδοχή.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αίγλη της προσωπικότητας, δηλαδή το πρότυπο που εκπέμπει ευγένεια, επιείκεια, συνεργατικότητα, αίσθημα αλληλεγγύης, βοηθάει τους άλλους να τον αποδεχτούν.

ΕΡΩΤΗΣΗ 4

Όταν ένας μαθητής, με τις αταξίες του, παρεμποδίζει τη διεξαγωγή της διδακτικής πράξης, ο δάσκαλος:

- α) τον επιπλήττει
- β) τον αποβάλλει από την τάξη
- γ) του αλλάζει θέση μέσα στην τάξη
- δ) αναζητά τα αίτια

- Επισημάνσεις:
Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Προβλήματα πειθαρχίας

Σύντομος προσανατολισμός

Τα παιδιά έχουν ανάγκη, σύμφωνα με την ιεραρχία των αναγκών του Maslow, για κοινωνική καταξίωση, αυτοπεποίθηση, κύρος, δύναμη, αυτονομία, κατόρθωμα, αναγνώριση και προσοχή στη σχολική τάξη. Όταν ένας μαθητής δεν μπορεί να ικανοποιήσει αυτές του τις ανάγκες μέσα από τη μαθησιακή διαδικασία, τότε, ίσως, να καταφύγει σε μεθόδους και συμπεριφορές ανεπιθύμητες. Ο δάσκαλος, πριν προβεί σε όποια άλλη ενέργεια, πρέπει να αναζητήσει τις βαθιές αιτίες και να προσπαθήσει να παρέμβει για να τις απομακρύνει.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δημόσια επίπληξη είναι μια αυστηρή τιμωρία η οποία μειώνει την προσωπικότητα του μαθητή και τραυματίζει το αυτοσυναισθημά του. Όπως όλες οι τιμωρίες, η αποτελεσματικότητά της, αν υπάρξει, είναι βραχυπρόθεσμη.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αποβολή από την τάξη είναι αντιπαιδαγωγική ενέργεια. Επιπλέον, ενέχει κινδύνους για το παιδί και ποινικές ευθύνες για τον εκπαιδευτικό, αν κατά την απουσία προκύψει ατύχημα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αλλαγή θέσης, αν δεν αιτιολογείται ικανοποιητικά ως φυσική ή λογική συνέπεια, είναι αντιπαιδαγωγική ενέργεια.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η επίπληξη, η αποβολή και η τιμωρία γενικότερα είναι μέσα τα οποία ενδεχομένως να χρησιμοποιήσει ο εκπαιδευτικός, όταν έχει εξαντλήσει όλα τα άλλα μέσα που ο ρόλος του ιδανικού παιδαγωγού επιτάσσει. Ο εκπαιδευτικός πρέπει να βρει τις αιτίες της παραβατικής συμπεριφοράς, ώστε η παρέμβασή του να είναι μακροπρόθεσμα αποτελεσματική.

ΕΡΩΤΗΣΗ 5

Στο μαθητή που διστάζει να αναλάβει μαθησιακές δραστηριότητες λόγω έλλειψης αυτοπεποίθησης, ο εκπαιδευτικός θα ήταν προτιμότερο να έλεγε:

- α) "Προσπάθησε, νομίζω ότι έχεις κάποιες δυνατότητες."
- β) "Δοκίμασε κάτι πολύ απλό για να έχεις σίγουρη την επιτυχία."
- γ) "Είμαι βέβαιος ότι μπορείς να τα καταφέρεις."
- δ) "Προχώρα, οι συγκυρίες αυξάνουν τις πιθανότητες επιτυχίας σου."

- Επισημάνσεις:
Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Έλλειψη αυτοπεποίθησης

Σύντομος προσανατολισμός

Για να αποκτήσουν οι μαθητές αυτοπεποίθηση πρέπει συνεχώς να παρακινούνται και κυρίως να πιστέψουν ότι είναι σε θέση να ολοκληρώσουν έναν στόχο. Επίσης, πρέπει να βρουν αξία σε αυτόν τον στόχο και γενικά να εργάζονται σε ένα περιβάλλον που

Proslipsis.gr

υποστηρίζει τις βασικές τους ανάγκες. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναγνωρίζουν τις ανάγκες των μαθητών και να επιλέγουν τις κατάλληλες κινητήριες δυνάμεις.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η παρωθητική δύναμη της πρότασης είναι υποτονική και την υπονομεύει ακόμη περισσότερο η λέξη «νομίζω».

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η υποβίβαση του πήχη σε χαμηλότερου ύψους απαιτήσεις ενισχύει την έλλειψη αυτοπεποίθησης, μεταφέροντας χαμηλή προσδοκία.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η λέξη «συγκυρίες» δεν υποσκάπτει το αυτοσυναίσθημα του παιδιού, αφήνοντας να εννοηθεί πως το αποτέλεσμα μπορεί να είναι θετικό σε σχέση με την ικανότητα και την προσπάθεια του μαθητή.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί έχει παρωθητικό χαρακτήρα η βεβαιότητα του εκπαιδευτικού, όταν μάλιστα δίνεται με νοηματική έμφαση των κινήσεών του.

ΕΡΩΤΗΣΗ 6

Ο έπαινος προς τους μαθητές γίνεται πιο αξιόπιστος και παιδαγωγικά ορθός, όταν ο εκπαιδευτικός:

- α) μεγιστοποιεί τις πράξεις των μαθητών
- β) εκφράζει τα συναισθήματά του
- γ) παρακινεί τους μαθητές για περαιτέρω προσπάθεια
- δ) αναγνωρίζει την καταβολή μόχθου και προσπάθειας των μαθητών

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: **αξιοπιστία επαίνου**

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: **μεγιστοποιεί, εκφράζει, παρακινεί, αναγνωρίζει, προσπάθεια**

Σύντομος προσανατολισμός

Η αξιοπιστία του επαίνου εξαρτάται από πολλούς παράγοντες όπως:

- ✓ Να μην τον διακρίνει υπερβολή (περιπτώσεις μεγιστοποίησης της πράξης)
- ✓ Να δείχνει ότι η πράξη είναι καλή όχι μόνο για το δάσκαλο αλλά για κάθε σωστό άνθρωπο
- ✓ Να παρωθεί για περισσότερη προσπάθεια
- ✓ Να αναγνωρίζει την αξία και της προσπάθειας

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η μεγιστοποίηση της πράξης δεν παρέχει αξιοπιστία. Ο μαθητής ίσως θεωρήσει ότι γίνεται η υπερβολή, γιατί τον θεωρούν ανίκανο να επιτελέσει αυτό το επίτευγμα.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και το να εκφράζει τα αισθήματά του ο εκπαιδευτικός είναι πολύ θετικό, ωστόσο χρειάζεται να τονίσει ότι δεν επαινεί με το συναίσθημα αλλά με τη λογική και ότι τα ίδια αισθήματα θα εκδήλωνε σε οποιονδήποτε μαθητή η πράξη του μαθητή είναι αντικειμενικά άξια επαίνου.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο έπαινος που παρακινεί για παραπέρα προσπάθεια δίνει αξιοπιστία και είναι ορθός, ωστόσο είναι λιγότερο αξιόπιστος και παιδαγωγικά σωστός από την παρακάτω πρόταση.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο έπαινος επικεντρώνεται στην προσπάθεια και στη διαδικασία και αναγνωρίζει τα σημεία που συντέλεσαν στην επιτυχία. Περιγράφει συγκεκριμένα πράγματα και όχι συναισθήματα και προσωπικές εκτιμήσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 7

Οι μαθητές προσαρμόζονται καλύτερα στο σχολικό περιβάλλον, όταν:

- α) οι εκπαιδευτικοί είναι πιο αυστηροί
- β) τα σχολεία διαθέτουν πλούσιο εξοπλισμό
- γ) η διεύθυνση του σχολείου τους ενημερώνει συχνά για τις υποχρεώσεις τους
- δ) οι γονείς τους και οι εκπαιδευτικοί επικοινωνούν τακτικά και συνεργάζονται

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: **προσαρμογή μαθητών στο σχολείο**

Σύντομος προσανατολισμός

Οι μαθητές προσαρμόζονται καλύτερα

- ✓ όταν υπάρχουν δίκαιοι κανόνες που εφαρμόζονται με συνέπεια
- ✓ όταν τα σχολεία έχουν τον στοιχειώδη εξοπλισμό που διευκολύνει τη μαθησιακή λειτουργία και
- ✓ όταν οι γονείς συνεργάζονται και επικοινωνούν με το σχολικό περιβάλλον.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αυστηρότητα δεν βοηθάει την προσαρμογή, αφού ο μαθητής χρειάζεται καθοδήγηση, κατανόηση και βοήθεια για να μπορέσει να προσαρμοστεί.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επάρκεια του εξοπλισμού δεν επαρκεί για τη συναισθηματική υποβοήθηση που απαιτεί η προσαρμογή.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η συχνή υπόμνηση των υποχρεώσεων δηλώνει τη θέση ισχύος του διευθυντή και καλλιεργεί ένα ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα που δεν ευνοεί την προσαρμογή.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η συνεργασία δημιουργεί ένα κλίμα οικειότητας προς τους μαθητές που νιώθουν πιο ασφαλείς σε ένα χώρο που καλλιεργεί την επικοινωνία και αναδίδει επιείκεια.

ΕΡΩΤΗΣΗ 8

Στις φθορές της περιουσίας του σχολείου από μαθητές ο εκπαιδευτικός πρέπει να απαντήσει με:

- α) επιλήξεις για τη συμπεριφορά τους
- β) κηρύγματα και νουθεσίες προς αυτούς
- γ) πληρωμή των ζημιών από τους ίδιους
- δ) χαρακτηρισμούς και απειλές για μείωση της βαθμολογίας τους

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Φθορές στο σχολείο

Σύντομος προσανατολισμός

Συνήθως αυτά τα θέματα πρέπει να τα προβλέπει ο κανονισμός του σχολείου, ο οποίος πρέπει να συντάσσεται και με τη συμβολή των μαθητών. Περισσότερο είναι, στην περίπτωση παραβατικότητας, να ακολουθούν οι φυσικές ή λογικές συνέπειες της πράξης.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επίπληξη είναι τιμωρία που δεν συντελεί στην καλλιέργεια πνεύματος ευθύνης. Αντίθετα, ενδέχεται να αγνοηθεί ή να προκαλέσει παραβατικότερη συμπεριφορά.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η παράβαση δε γίνεται από άγνοια αλλά από κακή συμπεριφορά.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι απειλές διαταράσσουν τις διαπροσωπικές σχέσεις. Η μείωση του βαθμού είναι απαράδεκτη ενέργεια γιατί η βαθμολόγηση δεν πρέπει να στηρίζεται σε μεμονωμένα περιστατικά επιτυχίας ή αποτυχίας.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αποκατάσταση της φθοράς αποδίδει δικαιοσύνη και διευκολύνει τη λειτουργία του σχολείου. Αν λόγοι φτώχειας κάνουν την τιμωρία αυτή ιδιαίτερα αυστηρή, τότε πρέπει να βρεθούν εναλλακτικές λύσεις, κατά περίπτωση οι δικαιότερες. Σε κάθε περίπτωση, η πληρωμή των ζημιών αποτελεί λογική συνέπεια για τη συγκεκριμένη παραβατική συμπεριφορά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9

«Ίσες ευκαιρίες μάθησης» σημαίνει ότι πρέπει να προσφέρονται στους μαθητές:

- α) οι ίδιες γνώσεις με τον ίδιο τρόπο
- β) διαφορετικές γνώσεις ανάλογα με το νοητικό τους επίπεδο
- γ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης, αλλά η διδασκαλία να ανταποκρίνεται στο ρυθμό και στο επίπεδο μάθησης του κάθε μαθητή
- δ) οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης και ο κάθε μαθητής να ανταποκρίνεται σ' αυτές ανάλογα με τις ικανότητές του

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις: «ίσες ευκαιρίες»

Σύντομος προσανατολισμός

Χρέος ενός δημοκρατικού σχολείου είναι η παροχή ευκαιριών για επιτυχία σε όλους τους μαθητές, γεγονός που θα συνεισφέρει στην οικοδόμηση θετικής αυτοεικόνας και την ενεργητική συμμετοχή του σημερινού μαθητή στο κοινωνικό γίγνεσθαι.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσφορά ίδιων γνώσεων με τον ίδιο τρόπο δεν ανταποκρίνεται στις διαφορετικές ανάγκες όλων των μαθητών. Οι μαθητές διαφέρουν ως προς το αναπτυξιακό επίπεδο, το φύλο, την κοινωνικοοικονομική προέλευση, τον πολιτισμό, τον τρόπο μάθησης, κ.ά.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσφορά διαφορετικών γνώσεων ανάλογα με το νοητικό επίπεδο δεν είναι εφικτή, αφού στην νοημοσύνη εμπλέκονται πλήθος νοητικών λειτουργικών, μεταξύ των οποίων δεν έχει διαπιστωθεί αξιολογη θετική συνάφεια.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ίδιες ευκαιρίες μάθησης είναι καταρχήν το ζητούμενο. Συμπληρωματικά όμως, η ανταπόκριση του μαθητή ανάλογα με τις ικανότητές του, είναι αυτονόητο και δεν προσφέρει στην παροχή ίσων ευκαιριών.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί οι ίδιες ευκαιρίες γίνονται ίσες ευκαιρίες με το σεβασμό στην διαφορετικότητα του ρυθμού και του επιπέδου μάθησης του κάθε μαθητή και υλοποιούνται με την διαφοροποίηση της διδασκαλίας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 10

Για τις γνωστικές επιδόσεις και γενικότερα τη διαμόρφωση της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς του μαθητή καθοριστικό ρόλο:

- α) παίζει μόνον η κληρονομικότητα, οπότε οποιαδήποτε ερεθίσματα από το περιβάλλον είναι αναποτελεσματικά
- β) παίζει μόνον το περιβάλλον (αγωγή και εκπαίδευση), οπότε οποιοσδήποτε κληρονομικές προδιαθέσεις δεν έχουν καμιά επίδραση
- γ) δεν παίζουν ούτε η κληρονομικότητα ούτε το περιβάλλον, αφού δεν έχουν ακόμα εντοπισθεί οι σχετικές αιτίες
- δ) παίζουν τόσο η κληρονομικότητα όσο και το περιβάλλον και μάλιστα τα ερεθίσματα του περιβάλλοντος μπορούν να αξιοποιήσουν τα περιθώρια που προσφέρουν οι κληρονομικές προδιαθέσεις

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις: Διαμόρφωση προσωπικότητας – Γνωστικές επιδόσεις – Μόνο – Ούτε

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η φράση «μόνον η κληρονομικότητα» μηδενίζει την επίδραση του περιβάλλοντος, που αποτελεί σημαντικό παράγοντα στη διαμόρφωση της προσωπικότητας και στις γνωστικές επιδόσεις του μαθητή.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί απορρίπτει την σημασία της κληρονομικότητας, χρησιμοποιώντας τη φράση «μόνον το περιβάλλον». Είναι γενικά αποδεκτό ότι η κληρονομικότητα προδιαγράφει τις δυνατότητες ενός ανθρώπου, αλλά το περιβάλλον προσφέρει τις συνθήκες κάτω από τις οποίες αυτές οι δυνατότητες αναπτύσσονται ή καταστέλλονται.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί είναι γνωστό ότι και η κληρονομικότητα και το περιβάλλον, συνδυαζόμενα, αλληλεπιδρούν στην διαμόρφωση της προσωπικότητας.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί περιγράφει τη σημασία της κληρονομικότητας και του περιβάλλοντος στον καθορισμό της προσωπικότητας και κατ' επέκταση στις γνωστικές επιδόσεις του μαθητή. Το περιβάλλον είναι εκείνο που κινεί και ενεργοποιεί την κληρονομημένη «εν δυνάμει ικανότητα» η οποία θα αναδυθεί, σε ένα κατάλληλο περιβάλλον, ή θα κατασταλεί.

ΕΡΩΤΗΣΗ 11

Η νοημοσύνη και η δημιουργικότητα:

- α) Ταυτίζονται απόλυτα, πράγμα που σημαίνει ότι μόνον οι μαθητές με υψηλό δείκτη νοημοσύνης μπορούν να είναι δημιουργικοί
- β) δεν ταυτίζονται, πράγμα που σημαίνει ότι, όταν ένας μαθητής έχει υψηλό δείκτη νοημοσύνης, αυτό είναι σημάδι έλλειψης δημιουργικότητας
- γ) είναι εντελώς άσχετες μεταξύ τους, γιατί ένας μαθητής με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης είναι οπωσδήποτε δημιουργικό άτομο
- δ) Συνάπτονται θετικά, αλλά αυτό δεν σημαίνει ότι δεν υπάρχουν μαθητές με χαμηλό δείκτη νοημοσύνης και υψηλό δείκτη δημιουργικότητας

Σύντομος προσανατολισμός

Η νοημοσύνη ορίζεται ως μια γενική ικανότητα διαχείρισης αφηρημένων εννοιών, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων και ικανότητα για μάθηση. Δύο από τους πιο διακεκριμένους σύγχρονους ερευνητές για τη νοημοσύνη, ο Gardner και ο Sternberg, διέκριναν διαφορετικούς τύπους νοημοσύνης και ότι η υψηλή απόδοση σε απαιτήσεις ενός τύπου νοημοσύνης δεν εγγυάται υψηλή απόδοση σε απαιτήσεις άλλου τύπου.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η δημιουργική σκέψη αφορά την φαντασία και είναι αποκλίνουσα σκέψη. Η κριτική σκέψη αφορά τον ορθολογισμό.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ενώ οι νοητικές λειτουργίες στις οποίες αναφέρονται είναι διαφορετικές, δεν συνεπάγεται ότι η χαμηλή απόδοση της μίας προδιαγράφει την υψηλή απόδοση της άλλης.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι διαφορετικές νοητικές λειτουργίες δεν είναι εντελώς ανεξάρτητες η μία από την άλλη, χωρίς βέβαια να υπονοείται ότι η χαμηλή απόδοση της μίας συνεπάγεται την υψηλή απόδοση της άλλης.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί τα ερευνητικά δεδομένα έδειξαν ότι υπάρχουν μαθητές με μέτριο δείκτη νοημοσύνης αλλά ταυτόχρονα με υψηλό δείκτη δημιουργικότητας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 12

Σύμφωνα με τα πορίσματα ερευνών σχετικά με την αυταρχική και την αντιαυταρχική συμπεριφορά του εκπαιδευτικού:

- α) οι μαθητές του αυταρχικού εκπαιδευτικού σημειώνουν διαρκώς υψηλές επιδόσεις και είναι περισσότερο δημιουργικοί
- β) οι μαθητές του αντιαυταρχικού εκπαιδευτικού μαθαίνουν αυτόνομα και είναι πιο δημιουργικοί
- γ) δεν παίζει ιδιαίτερο ρόλο η συμπεριφορά του εκπαιδευτικού, αφού η αποτελεσματικότητα των μαθητών εξαρτάται αποκλειστικά από τις γνώσεις που θα τους προσφέρει εκπαιδευτικός
- δ) οι μαθητές του αυταρχικού εκπαιδευτικού δεν δημιουργούν προβλήματα πειθαρχίας, με αποτέλεσμα να κυριαρχεί ένα ήρεμο και συνεργατικό κλίμα στην τάξη

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Αυταρχική-αντιαυταρχική συμπεριφορά

Σύντομος προσανατολισμός

Στη σχολική τάξη, συνήθως, έχουμε δύο τύπους εκπαιδευτικών, τον δημοκρατικό και τον αυταρχικό, σπανίως δε και τον ελευθεριάζοντα. Έρευνες δείχνουν ότι ο δημοκρατικός είναι περισσότερο αποτελεσματικός από τον αυταρχικό.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι επιδόσεις είναι μεν σε ικανοποιητικά επίπεδα αλλά δεν αυξάνονται διαρκώς.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αποτελεσματικότητα των μαθητών εξαρτάται από τον τρόπο λειτουργίας του εκπαιδευτικού.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η πειθαρχία εξασφαλίζεται με την επιβολή τιμωριών και είναι προσωρινή. Δεν συντελεί στη δημιουργία συνεργατικού κλίματος και ηρεμίας.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί πράγματι ο αντιαυταρχικός εκπαιδευτικός ωθεί τους μαθητές να γίνουν αυτόνομοι και δημιουργικοί.

ΕΡΩΤΗΣΗ 13

Για την προσαρμογή του μαθητή στο σχολικό κλίμα κατά κύριο λόγο απαιτείται:

- α) λήψη μιας σειράς μέτρων από τον εκπαιδευτικό.
- β) Η κινητοποίηση της οικογένειας.
- γ) Η εμπλοκή ενός ψυχολόγου.
- δ) Είναι θέμα χρόνου, θα έρθει μόνη της η προσαρμογή.

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Προσαρμογή-κλίμα

Σύντομος προσανατολισμός

Ζητούμενο στη σχολική τάξη αποτελεί η αλληλεπίδραση των μελών της, ώστε να επιτευχθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα στην μαθησιακή διαδικασία αλλά και στην κοινωνικοποίηση του ατόμου. Προσαρμογή του μαθητή στο σχολικό κλίμα σημαίνει την ένταξή του στην ομάδα ως ισότιμο μέλος και την δυνατότητα επικοινωνίας και έκφρασης των σκέψεων και συναισθημάτων του.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσαρμογή πρέπει να διευκολυνθεί, ώστε να εκμηδενιστεί ο κίνδυνος κοινωνικής απομόνωσης του μαθητή. Η περιθωριοποίηση φέρει σύντομα ή τον μαρασμό, οπότε ο μαθητής καταλήγει παθητικός και ανίκανος, ή την έκρηξη, που κάνει τον μαθητή επιθετικό και καταστροφικό.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η οικογένεια φέρει την ευθύνη της πρώτης κοινωνικοποίησης του παιδιού. Καθώς όμως το παιδί μεγαλώνει και ο κύκλος των επαφών του διευρύνεται, ο έλεγχος που ασκεί η οικογένεια υποχωρεί. Η κινητοποίηση της οικογένειας για την προσαρμογή του μαθητή στο σχολικό κλίμα δεν μπορεί πλέον να είναι το ίδιο αποτελεσματική, στο βαθμό πάντα που είναι παιδαγωγικά ορθή.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εμπλοκή του ψυχολόγου δεν μπορεί να απαιτείται κατά κύριο λόγο, αφού η φυσική παρουσία του στην σχολική τάξη δεν μπορεί παρά να είναι περιορισμένη. Η συμβολή του μπορεί να κριθεί αποτελεσματική όπου παρατηρούνται μεγάλες αποκλίσεις.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί το σχολικό κλίμα απαρτίζεται από συμπεριφορές, συναισθήματα, διαθέσεις, αξίες και σχέσεις. Την ατμόσφαιρα αυτή διαμορφώνει σε μεγάλο βαθμό ο εκπαιδευτικός, με κατάλληλα επιλεγμένες ενέργειες. Διαρκές μέλημά του η εξασφάλιση ισορροπίας μέσα στην τάξη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 14

Οι μαθητές του Λυκείου κατά τη μετάβασή τους από το Λύκειο στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, έχουν να αντιμετωπίσουν το βασικό πρόβλημα της ζήτησης των θέσεων στην Ανώτατη, την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση, οι οποίες όμως υπερβαίνουν τις δυνατότητες της προσφοράς. Για τη λύση του προβλήματος αυτού προτείνετε:

- α) Να θεσπιστεί κλειστός αριθμός εισακτέων στα πανεπιστήμια
- β) Να διαχωριστούν οι μαθητές σε διάφορους «κάθετους» τύπους σχολείων, τα οποία θα οδηγούν σε διάφορες σχολές των Πανεπιστημίων και των Τ.Ε.Ι.
- γ) Αντί των «κάθετων» αυτών τύπων σχολείων, να υπάρχουν «επάλληλοι» τύποι σχολείων και οι μαθητές να μεταβαίνουν από τη μια βαθμίδα στην άλλη με εισιτήριες εξετάσεις.
- δ) Αντί των «κάθετων» αυτών τύπων σχολείων, να υπάρχουν «επάλληλοι» τύποι σχολείων και οι μαθητές να μεταβαίνουν από τη μια βαθμίδα στην άλλη ελεύθερα και ανεμπόδιστα, χωρίς καμιά εξεταστική διαδικασία.

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: κάθετος και επάλληλος τύπος σχολείου

Σύντομος προσανατολισμός

Κάθετο τύπο σχολείου έχουμε όταν ένας μαθητής φοιτά σε ένα σχολείο το οποίο αυτό και μόνο αυτό μπορεί να τον οδηγήσει σε μια συγκεκριμένη σχολή της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης π.χ. το μουσικό γυμνάσιο και Λύκειο οδηγεί στο μουσικό τμήμα των ΑΕΙ και ΤΕΙ, το αθλητικό γυμνάσιο και λύκειο οδηγεί σε τμήματα φυσικής αγωγής. Σε αυτό το σχολείο ο μαθητής δεν μπορεί να μεταπηδήσει από ένα σχολείο σε άλλο διαφορετικής εξειδίκευσης.

Επάλληλος τύπος σχολείου είναι εκείνος όπου τα σχολεία διδάσκουν κοινά περίπου προγράμματα και οι μαθητές διακινούνται εύκολα από το ένα στο άλλο. Τέτοιου τύπου σχολεία έχουμε σήμερα στη χώρα μας.

Proslipsis.gr

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο κλειστός αριθμός εισακτέων δε λύνει το πρόβλημα της ζήτησης αλλά το επιτείνει.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί επιμερίζει το πρόβλημα και δεν δίνει λύση αφού και πάλι θα αποφοιτούν περισσότεροι από τις διαθέσιμες θέσεις.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η ελεύθερη και ανεμπόδιστη μετάβαση δημιουργεί το ίδιο πρόβλημα και δεν το λύνει.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί όταν η μετάβαση από το Δημοτικό στο Γυμνάσιο και από εκεί στο Λύκειο γίνεται μετά από εξετάσεις και διαγωνισμούς, αποκλείονται μέρος κάθε φορά των μαθητών. Τότε θα φοιτήσουν στα Λύκεια λιγότεροι μαθητές, που θα αντιστοιχούν περίπου στον αριθμό θέσεων που διαθέτουν τα Πανεπιστήμια. Η σωστή επιλογή της πρότασης ως λύση δεν συνεπάγεται και την ηθική της παραδοχή. Εμείς απαντούμε ποια είναι η ζητούμενη απάντηση.

ΕΡΩΤΗΣΗ 15

Έχει παρωθητική αξία και επομένως αποτελεί κίνητρο μάθησης των μαθητών:

- α) Η φανερή ανακοίνωση της βαθμολογίας όλων των μαθητών στην τάξη
- β) Η ανακοίνωση της βαθμολογίας στον κάθε μαθητή ατομικά και μυστικά
- γ) Το να μη γίνει ανακοίνωση της βαθμολογίας
- δ) Τίποτε από τα παραπάνω

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ανακοίνωση βαθμολογίας

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η φανερή ανακοίνωση της βαθμολογίας όλων των μαθητών στην τάξη δεν παρωθεί όλους τους μαθητές αλλά μόνο εκείνους που έχουν υψηλή βαθμολογία. Οι υπόλοιποι μαθητές θα βιώσουν ένα δυσάρεστο συναίσθημα, που θα λειτουργήσει αρνητικά για την αυτοεικόνα τους και θα επιτρέψει την καλλιέργεια ανταγωνιστικού κλίματος.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όταν δεν γίνεται ανακοίνωση της βαθμολογίας ο μαθητής δεν ανατροφοδοτείται. Είναι ανάγκη να ενημερώνεται ο μαθητής για το αποτέλεσμα της προσπάθειάς του.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μια τουλάχιστον από τις παραπάνω ισχύει.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί με την ανακοίνωση της βαθμολογίας σε κάθε μαθητή ατομικά δίνεται η ευκαιρία στον καθηγητή να καθοδηγήσει και να παρωθήσει διαφοροποιημένα. Στον μαθητή που έχει χαμηλή βαθμολογία θα επισημάνει τις αδυναμίες του και θα τον παρωθήσει να τις αντιμετωπίσει. Το «μυστικά» έχει μια ιδιαίτερη αρνητική βαρύτητα, καταλληλότερη λέξη θα ήταν **ιδιαιτέρως**.

ΕΡΩΤΗΣΗ 16

Οι παράγοντες της μαθητικής παραβατικότητας είναι αποκλειστικά:

- α) Ενδοατομικοί
- β) Κοινωνικοί
- γ) Σχολικοί
- δ) Όλοι οι προηγούμενοι

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Παράγοντες παραβατικότητας, αποκλειστικά

Σύντομος προσανατολισμός

Η μαθητική παραβατικότητα είναι πολυπαραγοντική. Κανένας παράγοντας δεν ασκεί αποκλειστικό ρόλο στην εκδήλωσή της.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ενδοατομικοί παράγοντες θα μπορούσαν να περισταλούν μέσα σε ένα προστατευτικό και υποστηρικτικό κλίμα της κοινωνίας ή του σχολείου.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι κοινωνικοί παράγοντες έχουν μεγάλη επίδραση, αλλά αυτοί και μόνοι δεν συντελούν στην εκδήλωση μιας παραβατικής συμπεριφοράς.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν και πολλές φορές λανθασμένες ενέργειες στο σχολικό χώρο οδηγούν τα παιδιά σε παραβατικότητα, ωστόσο δεν είναι αποκλειστικός παράγοντας το σχολείο.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο συγκερασμός όλων των επιδράσεων, όταν είναι αρνητικές, συντελεί στην εκδήλωση παραβατικής συμπεριφοράς.

ΕΡΩΤΗΣΗ 17

Σχετικά με τους κανονισμούς συμπεριφοράς μέσα στην τάξη οι περισσότεροι παιδαγωγοί:

- α)** προτείνουν να τους συντάσσει ο σύλλογος των εκπαιδευτικών για να έχουν κύρος
- β)** πιστεύουν ότι δεν είναι αναγκαίοι, διότι παραμένουν κενός λόγος
- γ)** υποστηρίζουν την ανάγκη συμμετοχής των μαθητών στη σύνταξή τους
- δ)** πιστεύουν ότι πρέπει να είναι αναλυτικοί, για να είναι λειτουργικοί

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Κανονισμός συμπεριφοράς

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η σύνταξη από τον σύλλογο δεν προσδίδει κύρος, για να είναι αναγνωρίσιμο και αποδεκτό το κύρος τους από τους μαθητές.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αναγκαιότητα των κανόνων είναι γενικά αποδεκτή. Κενός λόγος μετατρέπονται, όταν οι εκπαιδευτικοί δεν επιμένουν στην τήρησή τους με συνέπεια.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αναλυτική διατύπωση τους δεν εξυπηρετεί τη λειτουργικότητα.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί το κύρος των κανονισμών ενισχύεται, όταν οι μαθητές συμμετέχουν στη διαμόρφωσή τους και οι κανονισμοί είναι διατυπωμένοι με σαφήνεια. Επίσης το κύρος τους ενισχύεται όταν εφαρμόζονται με τρόπο παιδαγωγικά σωστό π.χ. αιτιολόγηση της επεικούς εφαρμογής τους σε περιπτώσεις που απαιτούν ειδική μεταχείριση, ώστε οι μαθητές να νιώθουν ισότιμοι σε ένα κλίμα δικαιοσύνης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 18

Η πλειονότητα των σύγχρονων παιδαγωγών αντιμετωπίζουν με επιφύλαξη και προβληματισμό

- α)** την επανάληψη της τάξης από τους αδύνατους μαθητές
- β)** τη δημιουργία ανομοιογενών τάξεων
- γ)** τη λειτουργία σχολικών μονάδων μεσαίου μεγέθους
- δ)** τη συστέγαση «ειδικών τάξεων» στο κανονικό σχολείο

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Στασιμότητα μαθητών

Σύντομος προσανατολισμός

Πολλά θέματα έχουν απασχολήσει κατά καιρούς την Παιδαγωγική, που με βάση τα επιστημονικά και ερευνητικά δεδομένα καλείται να επιλύσει.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ανομοιογενείς τάξεις είναι σε κάποιο βαθμό μικρογραφία της κοινωνίας μας. Η ενσυναίσθηση και ο σεβασμός στην διαφορετικότητα, μπορούν να καλλιεργηθούν μόνο μέσα σε ανομοιογενείς τάξεις.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η συστέγαση των «ειδικών τάξεων» στο κανονικό σχολείο βοηθά την κοινωνικοποίηση των παιδιών με ιδιαιτερότητες και την μετέπειτα ένταξή τους στην κοινωνία.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι μικρές σχολικές μονάδες είναι εκείνες που αδυνατούν να παρέχουν «ίσες ευκαιρίες μάθησης». Η ύπαρξη σχολικών μονάδων μεσαίου ή μεγάλου μεγέθους έχουν τα δικά τους προβλήματα, σε κάθε περίπτωση όμως επιτελούν με μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα το εκπαιδευτικό τους έργο.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί η επανάληψη της τάξης από τους αδύνατους μαθητές συνεπάγεται πλήθος ψυχολογικών επιπλοκών, που σχετίζονται με την αναπτυξιακή πορεία του ατόμου και το αυτοσυναισθημα, την κοινωνικοποίησή του, ενώ δεν έχει διαπιστωθεί σημαντική βελτίωση, που να σχετίζεται με την επανάληψη της τάξης. Για το λόγο αυτό, η επανάληψη της τάξης στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αφορά εξαιρετικές περιπτώσεις στις πρώτες τάξεις, όπου η σχολική ετοιμότητα μπορεί να έχει καθυστερήσει.

ΕΡΩΤΗΣΗ 19

Οι σχέσεις καθηγών – μαθητών είναι σημαντικές, κυρίως διότι:

- α)** επηρεάζουν την αυτο-αντίληψη των μαθητών
- β)** υπενθυμίζουν τους ρόλους εκπαιδευτικών και μαθητών
- γ)** παρέχουν οδηγίες και πληροφορίες στους μαθητές
- δ)** ενεργοποιούν, καθοδηγούν και ολοκληρώνουν τις διαδικασίες που αναπτύσσουν οι μαθητές για την οικοδόμηση της γνώσης

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράση κλειδί: σχέσεις μαθητών - καθηγών

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: αυτοαντίληψη

Σύντομος προσανατολισμός

Proslipsis.gr

Η σχέση δασκάλου – μαθητή δίνει τη δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να σχηματίσει μια ακριβέστερη εικόνα για τον μαθητή, γεγονός που με την σειρά του θα βοηθήσει τον μαθητή να δομήσει την αυτοαντίληψή του. Είναι γνωστό ότι ο μαθητής επηρεάζεται από το είδος των προσδοκιών που έχει ο εκπαιδευτικός για τον μαθητή.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι σχέσεις δεν θα ήταν σημαντικές αν ο στόχος τους ήταν να υπενθυμίζουν τους ρόλους των εκπαιδευτικών και μαθητών ως αντιπαραθετικούς.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι προσφερόμενες οδηγίες και πληροφορίες εξασφαλίζουν επιθυμητές αρμονικές σχέσεις.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι σχέσεις βοηθούν στην αλληλεπίδραση και γενικότερα στον συναισθηματικό τομέα των μαθητών και έμμεσα στο να αναπτυχθούν οι παράγοντες που συντελούν στην οικοδόμηση της γνώσης.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί οι σχέσεις επηρεάζουν την αυτοαντίληψη των μαθητών. Μέσω των αλληλεπιδράσεων δέχονται οι μαθητές περισσότερα μηνύματα, με τα οποία διαμορφώνουν την αυτοαντίληψή τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ 20

Το ελευθεριάζον (laissez-faire) στυλ του εκπαιδευτικού:

- α) συμβάλλει στην αυτόνομη κοινωνική ανάπτυξη των μαθητών
- β) εθίζει τους μαθητές στις δημοκρατικές διαδικασίες
- γ) δημιουργεί σύγχυση στους μαθητές και γι' αυτό τους επηρεάζει αρνητικά
- δ) δεν επηρεάζει ούτε την ανάπτυξη ούτε τη μάθηση

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: το ελευθεριάζον στυλ (Laissez-faire)

Σύντομος προσανατολισμός

Τα συνηθέστερα στυλ διδασκαλίας που ενστερνίζονται οι εκπαιδευτικοί είναι το Δημοκρατικό, το ελευθεριάζον και το αυταρχικό στυλ. Από έρευνες έχει προκύψει ότι το λιγότερο αποτελεσματικό είναι το ελευθεριάζον στυλ διδασκαλίας, γιατί η ακαθοδήγητη ελευθερία των μαθητών δεν μπορεί να υπηρετήσει συγκεκριμένους στόχους και σκοπούς.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν βοηθάει στην κοινωνικοποίηση και στο αίσθημα αυτονομίας.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το στυλ αυτό δεν διδάσκει κανόνες και πειθαρχία, που απαιτεί η δημοκρατία.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί πράγματι επηρεάζει αρνητικά και την μάθηση και την ανάπτυξη.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί το ελευθεριάζον στυλ δεν συμβάλλει ούτε στην αυτόνομη κοινωνική ανάπτυξη, ούτε εθίζει σε δημοκρατικές διαδικασίες, ούτε επηρεάζει την ανάπτυξη και την μάθηση αλλά απεναντίας δημιουργεί σύγχυση με συνέπεια να επηρεάζει αρνητικά τη διαδικασία της μάθησης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 21

Το σχολικό εγχειρίδιο που χρησιμοποιεί η τάξη σας δεν καλύπτει τις ανάγκες του αναλυτικού προγράμματος. Τι κάνετε;

- α) Αποφασίζετε να καλύψετε το ωρολόγιο πρόγραμμα του έτους μόνο με τα μαθήματα του βιβλίου που συμπίπτουν με το αναλυτικό πρόγραμμα και ενημερώνετε γραπτώς το Διευθυντή του Σχολείου.
- β) Εξηγείτε το πρόβλημα στο σύλλογο γονέων και του ζητάτε να αγοράσει άλλα βιβλία που εσείς κρίνετε κατάλληλα.
- γ) Αναπληρώνετε την έλλειψη του βιβλίου με υλικό που ετοιμάζετε εσείς, σύμφωνα με το αναλυτικό πρόγραμμα.
- δ) Ζητάτε από το Διευθυντή του Σχολείου να σας αλλάξει τάξη, γιατί το βιβλίο δεν σας επιτρέπει να κάνετε σωστά τη δουλειά σας.

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: εγχειρίδιο – αναλυτικό πρόγραμμα

Σύντομος προσανατολισμός

Το αναλυτικό πρόγραμμα, με κάθε μορφή, είναι αυτό που κατευθύνει τον εκπαιδευτικό για τον σχεδιασμό της διδασκαλίας. Είναι ένα σημαντικό έγγραφο με υποχρεωτική εφαρμογή του οποίου το περιεχόμενο δεν παραποιείται ή παραβλέπεται συστηματικά. Τα εγχειρίδια είναι ενδεικτικά βοηθήματα, τα οποία αξιοποιεί ο εκπαιδευτικός, για να υπηρετήσει τους σκοπούς και στόχους του Αναλυτικού Προγράμματος.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το εγχειρίδιο δεν μπορεί να δεσμεύει ή να περιορίζει το Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν είναι υποχρέωση των γονέων να εξασφαλίσουν το υλικό που θα υποστηρίξει το Αναλυτικό Πρόγραμμα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μάλλον αποτελεί τεκμήριο για την ανεπάρκεια του εκπαιδευτικού.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός είναι ειδικός επιστήμων στο αντικείμενο που διδάσκει. Οι πηγές δεν μπορεί να εξαντλούνται σε ένα απλό εγχειρίδιο. Επιπλέον ο εκπαιδευτικός γνωρίζει τις μεθόδους, με τις οποίες θα τις αναζητήσει (βιβλιοθήκες – internet – δημοσιεύματα σε περιοδικά και εφημερίδες).

ΕΡΩΤΗΣΗ 22

Με ποια από τις παρακάτω θέσεις που αφορούν στην αντιμετώπιση του λάθους θα διαφωνήσετε;

- α) Πρέπει να διορθώνονται αμέσως κατά την εκφορά τους
- β) Πρέπει να δίνεται μεγαλύτερη βαρύτητα στα εκφραστικά λάθη που έχουν να κάνουν μόνο με τις γλωσσικές επικοινωνιακές δεξιότητες
- γ) Πρέπει να διορθώνονται τα λάθη που αφορούν στον εκάστοτε διδακτικό στόχο
- δ) Το λάθος πρέπει να επισύρει κάποια ποινή

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Τα μαθητικά λάθη

Σύντομος προσανατολισμός

Το λάθος του παιδιού είναι μία ευκαιρία που πρέπει να αξιοποιεί ο εκπαιδευτικός με επιδέξιο τρόπο. Λάθος σημαίνει άστοχη αντίδραση σ' ένα ερέθισμα, πράγμα που προϋποθέτει ενεργή και συστηματική προσπάθεια του μαθητή. Επαινούμε την προσπάθεια, διορθώνουμε τα σημεία που τον οδήγησαν σε λάθος αντίδραση και ΠΟΤΕ δεν ενχοποιούμε το μαθητή για το λάθος.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν μπορεί κανείς να διαφωνήσει με τη θέση ότι τα λάθη πρέπει να διορθώνονται αμέσως, στις περισσότερες περιπτώσεις.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί πρέπει να δίνουμε βαρύτητα στα εκφραστικά λάθη που γίνονται στις γλωσσικές επικοινωνιακές δραστηριότητες.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διόρθωση των λαθών πρέπει να γίνεται σε κάθε λάθος προς την επίτευξη του διδακτικού στόχου.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί τα λάθη δεν πρέπει ΠΟΤΕ να επισύρουν τιμωρίες, αλλά να είναι ευκαιρίες για τον εντοπισμό των αιτιών του λάθους και για μάθηση σωστών διαδικασιών.

ΕΡΩΤΗΣΗ 23

Στην τάξη σας έχετε έναν μαθητή με σοβαρό πρόβλημα άρθρωσης. Με ποιον από τους παρακάτω τρόπους θα τον αντιμετωπίζατε;

- α) Θα απέφευγα να τον κοιτάξω την ώρα που θα σήκωνε το χέρι για να μιλήσει
- β) Θα του έλεγα να μου απαντάει γραπτώς
- γ) Δεν θα έκανα τίποτε το ιδιαίτερο, θα του φερόμουν όπως και σε όλους τους άλλους
- δ) Θα του απηύθυνα μόνον τις ερωτήσεις που θα απαιτούσαν μονολεκτική απάντηση

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Δυσκολίες – προβλήματα

Σύντομος προσανατολισμός

Πολλές δυσκολίες ή προβλήματα που σχετίζονται με την ανάπτυξη του παιδιού πρέπει να γίνονται αποδεκτά και να διευκολύνεται ο μαθητής να λειτουργεί χωρίς το άγχος της αποδοχής του από το σχολικό περιβάλλον. Ο εκπαιδευτικός τέτοιου είδους προβλήματα τα θεωρεί ως μη υπάρχοντα.

- Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί έτσι υπογραμμίζεται ότι αυτή η αναπτυξιακή διαφορά είναι μείζονος σημασίας. Έχουμε παραδείγματα ανθρώπων με παρόμοια προβλήματα που πήραν, δικαίως, υψηλότατα αξιώματα στην κοινωνία.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εναλλακτική λύση υπογραμμίζει το πρόβλημα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί έχει τις ίδιες συνέπειες με τις προηγούμενες απαντήσεις.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί πράγματι αυτού του είδους τα προβλήματα και δυσκολίες όταν δεν συσχετιστούν με αισθήματα κατωτερότητας και μειονεκτικότητας ελαχιστοποιούν ή και μηδενίζουν τις αρνητικές επιπτώσεις τους στις κοινωνικές σχέσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 24

Στην τάξη σας έχετε αρκετούς μαθητές με γλώσσες καταγωγής άλλες από την ελληνική. Πώς θα χαρακτηρίζατε την κατάσταση;

- α) Προβληματική
- β) Υποβαθμιστική
- γ) Απαραδέκτη
- δ) Απαιτητική

- Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ξενόγλωσσοι μαθητές

Σύντομος προσανατολισμός

Η διαπολιτισμική εκπαίδευση δεν αφορά τους άλλους, αλλά αφορά όλους εμάς. Πρέπει να προσανατολίσουμε τους σχολικούς θεσμούς προς μια κατεύθυνση, που θα διευκολύνει όλους τους ανθρώπους (μαθητές) να αποκτήσουν τη γνώση, τα εφόδια και τις συμπεριφορές που χρειάζονται, για να λειτουργήσουν αποτελεσματικά σε ένα κόσμο που είναι πολυπολιτισμικός. Η κοινωνία και το σχολείο δεν πρέπει να παγιδούνται από προκαταλήψεις, αλλά με αφορμή τις αιτίες που τις γεννούν να τις πολεμούν.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το πρόβλημα δεν είναι η πραγματικότητα αλλά η αδυναμία να δει κανείς την πραγματικότητα.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η διαπολιτισμική συνείδηση δεν περιλαμβάνει υπεροχή ή κατωτερότητα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί καμία σύνθεση μαθητικού πληθυσμού δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως απaráδεκτη.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί πράγματι υπογραμμίζει το ρόλο, το καθήκον και την υποχρέωση που έχει ο εκπαιδευτικός. Ο εκπαιδευτικός μορφώνει τον νέο άνθρωπο με **οποιαδήποτε ιδιότητα** και αν αυτός φέρει. Η έντονη διαφοροποίηση είναι απλώς περισσότερο απαιτητική.

ΕΡΩΤΗΣΗ 25

Σας αναθέτουν την οργάνωση του χώρου διδασκαλίας προκειμένου να επεξεργαστείτε δραστηριότητες που απαιτούν διάδραση μεταξύ των μαθητών. Ποια διάταξη θεωρείτε ότι εξυπηρετεί καλύτερα τη μαθησιακή διαδικασία;

- α) Σε δύο σειρές απέναντι από την έδρα, ώστε όλοι οι μαθητές να βλέπουν τον καθηγητή και τον πίνακα.
β) Σε τρεις σειρές, ώστε να βρίσκονται όλοι πιο κοντά στον πίνακα και στην έδρα του καθηγητή
γ) Σε σχήμα Π, απέναντι από τον καθηγητή, ώστε ο καθένας να μπορεί να βλέπει όλους τους υπολοίπους
δ) Με τις καρέκλες γύρω από κάθε τραπέζι, ώστε να μπορούν οι μαθητές να συνεργάζονται κατά μικρές ομάδες

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Διάταξη θρανίων

Σύντομος προσανατολισμός

Διάδραση είναι η κατάσταση κατά την οποία οι δράσεις διαχέονται, επηρεάζουν και παρωθούν την δράση των άλλων ατόμων, σε μια διαρκή αλληλουχία αλληλεπιδράσεων μέσα στην ομάδα. Για να επιτυγχάνεται καλύτερο αποτέλεσμα, πρέπει να διευκολύνονται τα άτομα να παρατηρούν πώς δρουν άλλα άτομα και να παρατηρείται εύκολα η δική τους δράση. Με βάση τα παραπάνω, οι παρακάτω θέσεις αξιολογούνται ως ακολούθως:

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η καλή θέα προς τον πίνακα και τον καθηγητή δεν υποστηρίζει την διάδραση μεταξύ των μαθητών.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η περιγραφόμενη διάταξη, όταν ο διαθέσιμος χώρος το επιτρέπει, διευκολύνει την επικοινωνία, αυξάνει το εύρος της ζώνης της ενεργούς μάθησης αλλά δεν προάγει τη διάδραση.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η οργάνωση των θρανίων σε ομάδες εξυπηρετεί τη συνεργασία μεταξύ των μελών της ίδιας ομάδας, δεν εξυπηρετεί την διάδραση μεταξύ των μελών της ευρύτερης σχολικής ομάδας.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί το σχήμα Π δίνει δυνατότητα οπτικής και όχι μόνο επικοινωνίας όλων με όλους, με ισότιμο τρόπο.

ΕΡΩΤΗΣΗ 26

Η απάντηση που έδωσε ο μαθητής στην ερώτησή σας δεν ήταν η προβλεπόμενη από εσάς ή η αναμενόμενη. Πώς αντιδράτε;

- α) Του λέω να σκεφτεί περισσότερο
β) Εξετάζω μήπως η διατύπωση της ερώτησης νομιμοποιεί αυτή την απάντηση
γ) Ρωτώ άλλον μαθητή
δ) Του λέω ότι κάνει λάθος

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: Αντίδραση σε λάθος ερώτηση

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: προβλεπόμενη ή αναμενόμενη

Σύντομος προσανατολισμός

Ο τρόπος αντίδρασης του εκπαιδευτικού σε μία λανθασμένη ή μη αναμενόμενη απάντηση του μαθητή έχει σπουδαία σημασία. Το λάθος είναι ευκαιρία να δει ο εκπαιδευτικός τον τρόπο σκέψης του παιδιού και την μεταγνωστική του ικανότητα.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν βοηθάει τον μαθητή να επανακατευθύνει τη σκέψη του σε αποτελεσματικότερη διαδικασία.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί όταν η ανάθεση της απάντησης σε άλλο μαθητή δημιουργεί αρνητικά συναισθήματα στον μαθητή και μειώνει την αυτοεκτίμησή του.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το να επισμαίνουμε ότι ο μαθητής έκανε λάθος χωρίς αιτιολόγηση, μεταθέτουμε όλο το βάρος της ευθύνης του λάθους στον μαθητή.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί δείχνει ευαισθησία στους παράγοντες που ίσως ευθύνονται για την αστοχία της ερώτησης. Βοηθάει τον μαθητή να κατανοήσει ότι μια λάθος απάντηση, ενδεχομένως, να οφείλεται σε παράγοντες που δεν εξαρτώνται από αυτόν, όπως η ορθή διατύπωση της ερώτησης ή η έλλειψη υποβοηθητικών στοιχείων. Ο εκπαιδευτικός αξιοποιεί το λάθος του μαθητή με τρόπο που να μην του δημιουργεί ενοχές, και μεταθέτει την ευθύνη της λανθασμένης απάντησης σε εξωτερικούς παράγοντες. (βλέπε πλατωνικό Διάλογο Λάχης στίχος 192 κεφ. Ο ιδανικός εκπαιδευτικός).

ΕΡΩΤΗΣΗ 27

Ποιαν από τις παρακάτω λειτουργίες θεωρείτε ως τη σημαντικότερη του ρόλου ενός σύγχρονου εκπαιδευτικού;

- α) Ελέγχει και αξιολογεί τις επιδόσεις των μαθητών
- β) Συνιστά την κυριότερη πηγή γνώσης για τους μαθητές
- γ) Αποτελεί προέκταση της κεντρικής εξουσίας και επιβάλλει την πειθαρχία
- δ) Προκαλεί και συντονίζει δραστηριότητες και υποστηρίζει τη μαθησιακή διαδικασία

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ρόλος εκπαιδευτικού

Σύντομος προσανατολισμός

Ο σύγχρονος ρόλος του εκπαιδευτικού είναι να συντονίζει και να ενεργοποιεί τους μαθητές, στην προσπάθειά τους για την ανακάλυψη της γνώσης, για την ανάπτυξη στρατηγικών επίλυσης προβλημάτων ώστε να μάθουν «πώς να μαθαίνουν» στο σχολείο και στη ζωή.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ρόλος του σύγχρονου δασκάλου δεν περιορίζεται μόνο στην αξιολόγηση, αλλά υπηρετεί ένα ευρύτερο πλαίσιο στόχων.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο δάσκαλος παντογνώστης και πηγή γνώσεων δεν ανταποκρίνεται στον σύγχρονο ρόλο του δασκάλου, που θέλει τη γνώση να την ανακαλύπτει ο μαθητής από πηγές, κάτω από την καθοδήγησή του.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εξουσιαστικός ρόλος, που δίνει έμφαση στην εξουσία και την επιβολή πειθαρχίας, ακυρώνει την εικόνα του δασκάλου της επιείκειας και της κατανόησης.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί αυτός ο ρόλος ενθαρρύνει, παρωθεί, εμπνέει τους μαθητές και τους ενεργοποιεί κατά την μαθησιακή διαδικασία.

ΕΡΩΤΗΣΗ 28

Έχετε κάνει στην τάξη σας ένα επαναληπτικό τεστ και διαπιστώνετε ότι οι βαθμοί των περισσότερων μαθητών είναι χαμηλότεροι της βάσης.

Ποια από τις παρακάτω ερμηνείες θα αποκλείατε;

- α) Το επίπεδο της τάξης είναι εξαιρετικά χαμηλό
- β) Τα θέματα ήταν πιο δύσκολα από όσο θα ταίριαζε στις γνώσεις που τους εξασφάλισε το μάθημα
- γ) Τα κριτήρια βαθμολόγησης ήταν ιδιαίτερα αυστηρά
- δ) Ο τρόπος διεξαγωγής του μαθήματος δεν ήταν αποδοτικός

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: Αποτυχία και τεστ

Σύντομος προσανατολισμός

Τα επαναληπτικά τεστ έχουν σαν κύριο στόχο να αξιολογήσουν το βαθμό που οι μαθητές κατέκτησαν τη γνώση που αντιστοιχεί σε ένα σύνολο ενοτήτων μπορεί να είναι δεκαπενθήμερο, μηνός, τριμήνου, εξαμήνου.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μια χαμηλή επίδοση πιθανόν να οφείλεται στο επίπεδο της τάξης.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μια άλλη ερμηνεία θα μπορούσε να είναι η δυσκολία του τεστ δηλαδή ήταν πάνω από το επίπεδο της συγκεκριμένης τάξης.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί μια πιθανή ερμηνεία της αποτυχίας θα μπορούσε να είναι η αυστηρότητα.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί η αποδοτικότητα του τρόπου διεξαγωγής του μαθήματος δεν διαπιστώνεται με τα επαναληπτικά τεστ αλλά είναι φροντίδα καθημερινή του εκπαιδευτικού να διαπιστώσει αν ο τρόπος διεξαγωγής είναι αποδοτικός. Οι μέθοδοι διδασκαλίας και ο τρόπος παρουσίας αξιολογούνται διαρκώς και διαπιστώνεται έτσι η αποτελεσματικότητά τους. Το επαναληπτικό τεστ αξιολογεί το επίπεδο της τάξης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 29

Εφημερεύετε στο διάλειμμα και παρατηρείτε ένα μαθητή που μένει μόνος και δεν συμμετέχει στα παιχνίδια και στις παρέες των συμμαθητών του. Πώς αντιδράτε;

- α) Τον πλησιάζω και πιάνω κουβέντα μαζί του
- β) Πάω και τον ρωτώ: «Γιατί κάθεται μόνος σου και δεν παίζεις με τους άλλους;»
- γ) Φωνάζω στα άλλα παιδιά να τον παίξουν και αυτόν
- δ) Δεν κάνω τίποτε, γιατί δεν είναι δική μου δουλειά

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: Προβλήματα συμπεριφοράς

Σύντομος προσανατολισμός

Η αξιολόγηση της συμπεριφοράς των μαθητών πρέπει να λαμβάνει υπόψη τις εκάστοτε συνθήκες, τη συχνότητα εμφάνισής της, την προσωπικότητα του μαθητή, την δυναμική της ομάδας, άλλους εξωσχολικούς και ενδοσχολικούς παράγοντες.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ένας κύριος σκοπός της τυποποιημένης αγωγής είναι η ομαλή κοινωνικοποίηση των αυριανών πολιτών. Η συμπεριφορά ενός μαθητή στο διάλειμμα αποτελεί σαφώς πηγή πληροφόρησης για τον βαθμό κοινωνικοποίησης του μαθητή και δεν πρέπει να μένει αναξιοποίητη. Η εφημερία του εκπαιδευτικού, πέρα από κάθε άλλη υποχρέωση, θα πρέπει να θεωρείται ως ευκαιρία διαμόρφωσης μιας πιο ολοκληρωμένης άποψης για τους μαθητές.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ένας μαθητής που δε συμμετέχει σε ομαδικά παιχνίδια μπορεί να είναι αποκλεισμένος από την ομάδα, αλλά μπορεί αυτό να αποτελεί και δική του επιλογή. Σκόπιμο είναι να ανιχνευθούν τα αίτια.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσέγγιση αυτού του είδους φέρνει σε θέση άμυνας τον μαθητή. Δεν είναι υποχρεωτικά «κακό» να περάσεις το διάλειμμα μόνος σου. Σε περίπτωση που υποδηλώνεται κάποια προβληματική κατάσταση, είναι προτιμότερο να εκμαιευτούν τα αίτια παρά να προβούμε σε προτροπές.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί μια άτυπη φιλική συζήτηση μπορεί να βοηθήσει στην εξαγωγή ακριβέστερων συμπερασμάτων και την επιλογή της κατάλληλης αντιμετώπισης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 30

Ποια είναι κατά τη γνώμη σας η σύγχρονη μεθοδολογική προσέγγιση στην ξενόγλωσση τάξη;

- α) Η δομική προσέγγιση
- β) Η παραδοσιακή προσέγγιση
- γ) Η επικοινωνιακή προσέγγιση
- δ) Η άμεση προσέγγιση

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: μέθοδος προσέγγισης σε ξενόγλωσση τάξη

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: δομισμός, επικοινωνία, άμεση διδασκαλία

Σύντομος προσανατολισμός

Η ξενόγλωσση τάξη έχει ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό που την καθιστά ευαίσθητη σε θέματα επικοινωνίας. Ο γλωσσικός κώδικας, η γλώσσα που διεξάγεται το μάθημα, είναι διαφορετικός από τη μητρική γλώσσα του μαθητή και λιγότερο κατανοητός. Ως εκ τούτου πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη λειτουργία της επικοινωνίας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο πρωταρχικός ρόλος της ξενόγλωσσης τάξης είναι να επιτύχουν οι μαθητές υψηλού επιπέδου ικανότητα επικοινωνίας και λιγότερο να δομήσουν γνώσεις. Τα κείμενα επιλέγονται όχι για το βάθος του νοήματος όσο για τη γλωσσική τους σημαντικότητα και λειτουργικότητα.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η παραδοσιακή προσέγγιση δεν βοηθά όσο χρειάζεται μια ξενόγλωσση τάξη. Αποτέλεσμα της είναι η δυσκολία στην επικοινωνία, παρά τις ικανοποιητικές επιδόσεις σε γραπτές εξετάσεις.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η άμεση προσέγγιση παρουσιάζει δυσκολίες. Χωρίς την καθοδήγηση και υπόδειξη του δασκάλου δεν μπορεί να κατανοήσει ο μαθητής διαφορετικές δομές και να δώσει την ανάλογη βαρύτητα.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί η επικοινωνιακή προσέγγιση δίνει έμφαση στο διάλογο, στη λειτουργία της επικοινωνίας, σε τομέα δηλαδή που βρίσκεται σε υστέρηση σε μια ξενόγλωσση τάξη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 31

Σχετικά με τους τρόπους αξιολόγησης των μαθητών, πιστεύετε ότι

- α) Ο εκπαιδευτικός είναι ο μόνος που μπορεί και πρέπει να αξιολογεί τους μαθητές
- β) Ο εκπαιδευτικός πρέπει να εφαρμόζει πρακτικές ετεροαξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης στους μαθητές του
- γ) Ο μαθητής δεν πρέπει να γνωρίζει τα κριτήρια αξιολόγησής του
- δ) Η αξιολόγηση πρέπει να εφαρμόζεται μόνον για τη βαθμολόγηση των μαθητών

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ετεροαξιολόγηση, αυτοαξιολόγηση

Σύντομος προσανατολισμός

Σχετικά με την αξιολόγηση, τα είδη της και τους σκοπούς της έχουν αναφερθεί πολλές σχετικές πληροφορίες σε άλλα συναφή θέματα των ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής. Εδώ θα προσθέσουμε ότι κατά την αξιολόγηση ο εκπαιδευτικός πρέπει να δίνει δυνατότητα αυτοαξιολόγησης στους μαθητές και σε συνδυασμό με την ετεροαξιολόγηση που κάνει ο ίδιος στους μαθητές οδηγείται σε μια ολοκληρωμένη εικόνα που τον βοηθάει στην τελική αξιολόγηση.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός δεν πρέπει να είναι ο μόνος που αξιολογεί. Η ετεροαξιολόγηση δεν βοηθά την αυτονομία, που η εκπαιδευτική πράξη επιδιώκει.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο μαθητής πρέπει να γνωρίζει τα κριτήρια αξιολόγησής του. Έτσι μόνο θα οδηγηθεί σε υψηλότερες επιδόσεις και θα συνειδητοποιήσει το μερίδιο ευθύνης που του αναλογεί.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αξιολόγηση έχει ευρύτερους ορίζοντες από την απλή βαθμολόγηση. Στοχεύει κυρίως στην βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί η αυτοαξιολόγηση και η ετεροαξιολόγηση σε συνδυασμό δίνουν ακριβέστερες πληροφορίες που οδηγούν σε σωστότερες εκτιμήσεις.

ΕΡΩΤΗΣΗ 32

Σε ποιο είδος μαθησιακού τύπου πιστεύετε ότι ανήκουν οι περισσότεροι μαθητές μιας ξένης γλώσσας;

- α) Στον οπτικό τύπο
- β) Στον κιναισθητικό τύπο
- γ) Στον ακουστικό τύπο
- δ) Στο μεικτό τύπο

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Τύποι μάθησης

Σύντομος προσανατολισμός

Οι θεωρίες γύρω από τους τρόπους μάθησης είναι ακόμη ανιχνευτικές και μέχρι σήμερα έχουν καταγραφεί διάφοροι υποσχόμενοι τρόποι μάθησης. Αυτοί περιλαμβάνουν και τον τρόπο μάθησης μέσω της αισθητηριακής έκφρασης. Η αισθητηριακή έκφραση είναι η αμοιβαία επίδραση του ατόμου με το περιβάλλον μέσω μιας ή περισσότερων αισθήσεων. Οι πιο σημαντικές αισθητηριακές εκφράσεις εκδηλώνονται με οπτικό, ακουστικό και αισθητικό τρόπο. Η μάθηση των μαθητών είναι καλύτερη όταν προσλαμβάνεται μέσω μιας προτιμούμενης αισθητηριακής έκφρασης. Το μάθημα της Ξένης γλώσσας απαιτεί και τους τρεις τύπους μάθησης και πιστεύουμε ότι σε αυτούς τους τύπους ανήκουν όσοι έχουν καλές επιδόσεις στο μάθημα της Ξένης γλώσσας.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν αρκεί μόνο ο οπτικός τύπος για την κατανόηση μιας ξένης γλώσσας.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν αρκεί μόνο ο κιναισθητικός τύπος για να κατανοήσουν οι μαθητές μια ξένη γλώσσα.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν αρκεί μόνο ο ακουστικός τύπος για να κατανοήσουν οι μαθητές μια ξένη γλώσσα.

Η απάντηση δ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο μεικτός τύπος μάθησης είναι ο μαθησιακός τύπος που απαιτεί το μάθημα της Ξένης γλώσσας. Αυτό δεν σημαίνει ότι όποιος επιλέγει το μάθημα ανήκει εκ των προτέρων στο μεικτό τύπο, αν και με την άσκηση οι μαθητές βελτιώνονται σε κάθε τύπο μάθησης.

ΕΡΩΤΗΣΗ 33

Ένας μαθητής της Α' Λυκείου συμπεριφέρεται με τρόπο που θεωρείτε προβλητικό. Πώς αντιδράτε;

- α) Του λέω να βγει αμέσως έξω από την τάξη
- β) Τον οδηγώ στο γραφείο του Διευθυντή, για να του επιβάλει ποινή
- γ) Του λέω ότι θέλω να συζητήσω μαζί του μόλις τελειώσει το μάθημα
- δ) Του δηλώνω ότι η συμπεριφορά του θα έχει συνέπειες στη βαθμολογία του

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ανάρμοστη συμπεριφορά

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Proslipsis.gr

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι ενέργειες του εκπαιδευτικού για την αντιμετώπιση μικροπροβλημάτων συμπεριφοράς δεν πρέπει να είναι πειθαρχικής φύσης. Η επιβολή ποινής καλλιεργεί αρνητισμό, δεν εγγυάται τη διόρθωση της συμπεριφοράς του μαθητή ούτε θεραπεύει τα αίτια αυτής.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί είναι και αυτή τιμωρία και έχει βραχυπρόθεσμη δράση, χωρίς να διερευνά τα αίτια. Η απειλή με αναφορά στον Διευθυντή δημιουργεί δυσάρεστα συναισθήματα και αποδυναμώνει το κύρος του εκπαιδευτικού, αφού ο ίδιος δηλώνει ότι αδυνατεί να αντιμετωπίσει την κατάσταση.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δείχνει αδυναμία επίλυσης του προβλήματος. Ο εκφοβισμός με τις συνέπειες στη βαθμολογία υπονομεύει και το ρόλο της βαθμολογίας που είναι παρωθητικός και όχι τιμωρητικός.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός πρέπει να προκαλεί συζήτηση με τον μαθητή ιδιαιτέρως για να κατανοήσει τη συμπεριφορά του, να εντοπίσει τα αίτια της και να βρεθούν από κοινού τρόποι ικανοποίησης των αναγκών του, καθώς επίσης να σχεδιάσουν ένα «συμβόλαιο» ότι δεν θα ξαναδημιουργήσει παρόμοια προβλήματα στην τάξη. Η επιλογή αυτή είναι ιδανικότερη, γιατί ο εκπαιδευτικός αποστασιοποιείται από την κατάσταση και μπορεί να είναι αποτελεσματικότερος.

ΕΡΩΤΗΣΗ 34

Ο σχεδιασμός των βασικών συνιστωσών της διδασκαλίας (στόχοι, περιεχόμενα μάθησης, μεθοδολογική προσέγγιση...) στην ξενόγλωσση τάξη του δημόσιου σχολείου

- α) είναι έργο του εκπαιδευτικού
- β) προσδιορίζεται από το θεσμικό όργανο
- γ) προσδιορίζεται κατόπιν συνεργασίας εκπαιδευτικού - μαθητών
- δ) προσδιορίζεται από τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς των μαθητών

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Σχεδιασμός διδασκαλίας

Σύντομος προσανατολισμός

Ο εκπαιδευτικός κατά τον σχεδιασμό του μαθήματος πολλές φορές χρειάζεται την αρωγή των μαθητών. Ειδικότερα των μαθητών που εμφανίζουν μεγαλύτερη ανομοιογένεια στο επίπεδο κατάρτησης του αντικειμένου, που πρόκειται να διδάξουν. Εφαρμόζοντας την διδακτική αρχή του ενδιαφέροντος και επιχειρώντας την ικανοποίηση των αναγκών των μαθητών, όπου είναι δυνατόν, οι μαθητές πρέπει να συμμετέχουν στην λήψη αποφάσεων σχετικά με τον σχεδιασμό της διδασκαλίας.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός πρέπει να σχεδιάσει τη διδασκαλία σε σχέση με το επίπεδο ετοιμότητας των μαθητών.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το θεσμικό όργανο δίνει τις γενικές κατευθύνσεις, που πρέπει να προσαρμόζονται κάθε φορά στο επίπεδο των μαθητών που εμπλέκονται.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί οι γονείς δεν έχουν τις απαραίτητες γνώσεις.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο σχεδιασμός απαιτεί τη συμμετοχή των παιδιών και τη συνεργασία τους, ώστε να προσδιοριστούν οι στόχοι και οι δυνατοί τρόποι επίτευξής τους.

ΕΡΩΤΗΣΗ 35

Σε ποιον από τους παρακάτω ρόλους δεν πρέπει να περιορίζεται η συμβολή του καθηγητή στο πλαίσιο της πραγματοποίησης μιας σύνθετης δημιουργικής εργασίας;

- α) στο ρόλο του οργανωτή
- β) στο ρόλο του αξιολογητή
- γ) στο ρόλο του συντονιστή
- δ) στο ρόλο του συμβούλου

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Σύντομος προσανατολισμός

Ο προσανατολισμός του σύγχρονου εκπαιδευτικού θα πρέπει να προσβλέπει σε έναν παιδαγωγικό εξοπλισμό, ο οποίος θα τον εφοδιάζει με αίσθημα δικαιοσύνης, ορθολογισμό, και επιφυλακτικότητα στις εντάσεις που παρέχουν οι βεβαιότητες του. Αυτά είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για να οικοδομηθεί ένας σωστός παιδαγωγός που θα ανταποκριθεί με συνέπεια στο ρόλο του συντονιστή, του οργανωτή, του συμβούλου, του καλού προφήτη, σε κάθε προσπάθεια του μαθητή, και κυρίως σε εκείνες που απαιτούν κριτική σκέψη, δημιουργικότητα και έρευνα.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ρόλος του οργανωτή είναι σημαντικός σε μια δημιουργική εργασία. Η οργάνωση της εργασίας βοηθά στην απόλυτη προσανατολισμού.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ρόλος του συντονιστή είναι σημαντικός σε μια δημιουργική εργασία. Δεν περιορίζει την αυτενέργεια των μαθητών, αλλά την οδηγεί σε επιθυμητά κανάλια.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο ρόλος του συμβούλου είναι σημαντικός σε μια δημιουργική εργασία. Επιλύει απορίες και επανακατευθύνει, όταν είναι αναγκαίο.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί αν και ο ρόλος του αξιολογητή είναι σημαντικός στη μαθησιακή διαδικασία, σε μια σύνθετη δημιουργική εργασία η αξιολόγηση αναστέλλει την έμπνευση και την ανάληψη του ρίσκου που απαιτεί κάθε δημιουργική σύνθεση. Αν φοβάται κάποιος την αξιολόγηση, δεν μπορεί να αναπτύξει δημιουργική σκέψη.

ΕΡΩΤΗΣΗ 36

Ποια είναι η κυριότερη προϋπόθεση για τη δημιουργία καλών σχέσεων μεταξύ καθηγητή-Διευθυντή σχολείου ώστε να εξασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία του σχολείου;

- α) Έλλειψη φανατισμού και προκατάληψης
- β) Αμοιβαία κατανόηση, εμπιστοσύνη, διάλογος
- γ) Τήρηση του ωραρίου με ακρίβεια
- δ) Προθυμία του καθηγητή για ανάληψη εργασιών που αφορούν τη λειτουργία του σχολείου

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράση κλειδί: δημιουργία καλών σχέσεων

Λέξη ή φράση της θεματικής πρότασης με ιδιαίτερη βαρύτητα: διευθυντής-εκπαιδευτικοί

Σύντομος προσανατολισμός

Η καλή λειτουργία του σχολείου απαιτεί να υπάρχει ένας σχολικός πολιτισμός που αναδεικνύει τους ρόλους, κατανοεί τις διαφορές, σέβεται τους θεσμούς και τους κανόνες. Όλες οι προτεινόμενες προτάσεις είναι θετικές προϋποθέσεις για τη δόμηση καλών σχέσεων. Τόσο η έλλειψη φανατισμού και προκαταλήψεων όσο και η τήρηση του κανονισμού (ωράριο, καθήκοντα κ.λπ.) αλλά και η πρόθυμη ανάληψη έργου βοηθούν στη λειτουργία του σχολείου. Ωστόσο η σημαντικότερη παράμετρος είναι να υπάρχει αμοιβαία κατανόηση, εμπιστοσύνη και διάθεση για διάλογο. Η αμοιβαία κατανόηση και ο διάλογος βοηθούν να λύνονται οι διαφορές σύντομα και αποτελεσματικά, να δημιουργούνται καλές σχέσεις και καλή επικοινωνία.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η έλλειψη φανατισμού και προκατάληψης δεν επιδεινώνουν τις σχέσεις αλλά ούτε τις βελτιώνουν ουσιαστικά.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η τήρηση του ωραρίου δεν βελτιώνει τις σχέσεις, όταν στοχεύει μόνο στην τυπική συμπεριφορά του υπαλλήλου.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προθυμία βοηθάει, αλλά δεν είναι η κυριότερη προϋπόθεση.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί όπως αναφέραμε και παραπάνω αναλυτικά, αυτό που προέχει για να δομηθούν καλές σχέσεις είναι η αμοιβαία κατανόηση, η εμπιστοσύνη και ο ειλικρινής διάλογος.

ΕΡΩΤΗΣΗ 37

Πώς δημιουργούνται εποικοδομητικές διαπροσωπικές σχέσεις μεταξύ καθηγητή-μαθητή που να προάγουν διδακτικούς στόχους;

- α) με το σεβασμό και τη θετική στάση του καθηγητή προς το μαθητή
- β) με την πλήρη κατοχή του γνωστικού αντικειμένου εκ μέρους του καθηγητή
- γ) με την προσφώνηση του μαθητή με το μικρό του όνομα
- δ) με τη συζήτηση πολύ προσωπικών θεμάτων στην τάξη

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: Διαπροσωπικές σχέσεις

Σύντομος προσανατολισμός

Η οικοδόμηση διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των μελών μιας ομάδας προϋποθέτει θετική, κυρίως, στάση όλων προς αλλήλους, αμοιβαίο σεβασμό στα πλαίσια διαμαθητικών αλλά και δασκαλο-μαθητικών σχέσεων.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η επάρκεια στην κατάρτιση, τη σχετική με το γνωστικό αντικείμενο, είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την προσέγγιση του γνωστικού αντικειμένου, δεν σχετίζεται όμως άμεσα με την εποικοδόμηση θετικών διαπροσωπικών σχέσεων.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η προσφώνηση των μαθητών με το μικρό τους όνομα δηλώνει διάθεση οικειότητας, δεν μπορεί από μόνη της όμως να στηρίξει θετικό ψυχοπαιδαγωγικό κλίμα.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η συζήτηση πολύ προσωπικών θεμάτων στην τάξη δεν εξυπηρετεί κανένα στόχο, αλλά απεναντίας, αποπροσανατολίζει και γίνεται σε βάρος των μαθημάτων, χωρίς να συντελεί στην οικοδόμηση θετικών διαπροσωπικών σχέσεων.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί μόνο ο αμοιβαίος σεβασμός και η θετική στάση απέναντι στα προβλήματα και τις ανάγκες βοηθούν να οικοδομηθούν σχέσεις που συσφίγγουν τα μέλη μιας ομάδας.

ΕΡΩΤΗΣΗ 38

Προκειμένου να οργανώσετε τη διδασκαλία σας, σε ποιαν από τις παρακάτω πηγές οδηγιών θα στηριζόσαστε κατά προτεραιότητα;

- α) Στις συμβουλές του παλαιότερου συναδέλφου
- β) Στο αναλυτικό πρόγραμμα
- γ) Στο περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου
- δ) Πουθενά· θα κάνω αυτό που νομίζω εγώ σωστό

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Οργάνωση διδασκαλίας**

Σύντομος προσανατολισμός

Ο εκπαιδευτικός κατά τον σχεδιασμό της οργάνωσης της διδασκαλίας πρέπει να λαμβάνει υπόψη του καταρχήν τις απαιτήσεις του Αναλυτικού Προγράμματος, σύμφωνα με τις οποίες συντάσσονται τα σχολικά εγχειρίδια, να αξιοποιεί τις εμπειρίες των παλαιότερων συναδέλφων, περισσότερο μάλιστα εκείνων που ανταποκρίνονται ικανοποιητικά στο ρόλο του Μέντορα, του ιδανικού καθοδηγητή.

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η εμπειρία των συναδέλφων συμβάλλει στην οργάνωση αλλά δεν επαρκεί. Η εμπειρία είναι υποκειμενική και προαπαιτείται να ληφθούν υπόψη οι διδακτικοί στόχοι και η επαρκής κατάρτιση στο γνωστικό αντικείμενο.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το περιεχόμενο του σχολικού βιβλίου είναι ενδεικτικός οδηγός ύλης κυρίως του Αναλυτικού Προγράμματος, αφού συντάσσεται για να εξυπηρετήσει το Αναλυτικό Πρόγραμμα και όχι για να το υποκαταστήσει.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί η αυθαίρετη και προσωπική επιλογή της οργάνωσης του μαθήματος απαξιώνει την δυναμική της διδασκαλίας, αφού θεωρεί ότι διδασκαλία που το περιεχόμενό της επιλέγεται ευκαιριακά και χωρίς αυστηρή οργάνωση μπορεί να έχει αποτελέσματα.

Η απάντηση β, είναι επιλέξιμη, γιατί το Αναλυτικό Πρόγραμμα, είτε με την μορφή κλειστού είτε με την μορφή ανοικτού Αναλυτικού Προγράμματος, προσφέρει το απαραίτητο πλαίσιο μέσα στο οποίο θα κινηθεί η οργάνωση της διδασκαλίας. Τόσο το περιεχόμενο όσο και το ύψος των διδακτικών ενεργειών και μαθητικών δραστηριοτήτων, κατά προτεραιότητα στηρίζονται στο Αναλυτικό πρόγραμμα.

ΕΡΩΤΗΣΗ 39

Επιμένετε για τρίτη φορά στην ίδια ερώτηση και οι μαθητές σας, που είναι στην Α' Γυμνασίου, συνεχίζουν να σας κοιτούν σιωπηλοί. Ποια από τις παρακάτω ερμηνείες θα δίνετε;

- α) Το επίπεδό τους είναι μάλλον πολύ χαμηλό. Χρειάζεται να δουλέψουμε σκληρά
- β) Προφανώς θέλουν να με εκνευρίσουν, και αποφάσισαν να μην απαντούν
- γ) Μήπως δεν κατανοούν την ερώτηση και πρέπει να τη διατυπώσω με διαφορετικό τρόπο;
- δ) Απλώς ήρθαν αδιάβαστοι. Θα πρέπει να ληφθούν κάποια μέτρα

• **Επισημάνσεις:**

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Τρόπος αντίδρασης σε ερωτήσεις**

• **Αιτιολογημένες απαντήσεις:**

Η απάντηση α, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός θεωρεί τους μαθητές ως κύριες αιτίες για την εξήγηση της κατάστασης και όχι τον εαυτόν του όπως θα έπρεπε να εξετάσει ως πρώτη αιτία. Έτσι μεταθέτει την ευθύνη στα παιδιά. Επίσης η φράση «πολύ χαμηλό» φορτίζει αρνητικά το περιεχόμενο της πρότασης και δίνει αντιπαιδαγωγική χροιά στην όλη πρόταση.

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί αν ο εκπαιδευτικός κάνει τέτοια διαπίστωση, υποδηλώνει αδυναμία εκ μέρους του να τους κατανοήσει καθώς και έλλειψη ικανότητας να τους προσφέρει τη βοήθειά του. Σε μια τάξη όπου ο εκπαιδευτικός δίνει τέτοιες ερμηνείες, έχουν αναπτυχθεί κακές σχέσεις ανάμεσα σ' αυτόν και τους διδασκόμενους, πράγμα που παρεμποδίζει το διδακτικό έργο.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός προσπερνά το πρόβλημα επιφανειακά καταφεύγοντας στην εύκολη λύση, χωρίς ικανότητα εμβάθυνσης στις πραγματικές αιτίες. Την πρόταση υπονομεύει η λέξη «απλώς» που δείχνει έλλειψη εμβάθυνσης, ενώ η έκφραση «κάποια μέτρα» μας παραπέμπει σε ποινές που ενδεχομένως ακολουθήσουν.

Η απάντηση γ, είναι επιλέξιμη, γιατί ο εκπαιδευτικός σε αυτή την περίπτωση δείχνει ιδιαίτερα ευαίσθητοποιημένος απέναντι στους μαθητές. Αναζητά τρόπους να βοηθήσει τα παιδιά, αφού συνειδητοποιεί το κοινό πρόβλημα και αναζητά τις αιτίες πρώτα στον εαυτό του. Άλλωστε μια ερώτηση που δεν απαντιέται από το σύνολο της τάξης, δεν έχει εγκυρότητα και ως εκ τούτου πρέπει ο εκπαιδευτικός να την επανακατασκευάσει.

ΕΡΩΤΗΣΗ 40

Τέσσερις συνάδελφοί σας συζητούν εκπαιδευτικά θέματα. Με ποιο από τα παρακάτω σχόλια θα συμφωνούσατε;

- α) Ο καθηγητής συχνά πρέπει να παρεμβαίνει διορθωτικά στις οδηγίες των ασκήσεων του βιβλίου, ώστε τα παιδιά να μπορούν να καταλάβουν αμέσως τι ακριβώς τους ζητείται να κάνουν
- β) Η ποιότητα του εκπαιδευτικού είναι θέμα χαρισματικής προσωπικότητας
- γ) Όταν ο καθηγητής είναι βαθύς γνώστης του αντικειμένου του, ξέρει και πώς να το διδάξει
- δ) Οι καθηγητές των μικρών τάξεων δεν χρειάζονται προετοιμασία

• Επισημάνσεις:

Λέξεις ή φράσεις κλειδί: **Η ποιότητα του εκπαιδευτικού**

Σύντομος προσανατολισμός

Στο ερώτημα αν η λειτουργία του καθηγητή γίνεται αποτελεσματικότερη όταν υπάρχουν τα παρακάτω στοιχεία που χαρακτηρίζουν το ρόλο του όπως: «χαρισματικότητα και ταλέντο», «καθοδηγητή και εξηγητή», «βαθύ γνώστη της ύλης» η απάντηση είναι ότι όλα αυτά συμβάλλουν στο έργο του, αλλά η σπουδαιότητά τους είναι διαφορετική.

• Αιτιολογημένες απαντήσεις:

Η απάντηση β, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί το ταλέντο και η χαρισματικότητα δεν επαρκούν για το ρόλο του σύγχρονου δασκάλου, που συναπαιτεί βαθιά γνώση του αντικειμένου και επαρκή προετοιμασία.

Η απάντηση γ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί δεν αρκεί η βαθιά κατανόηση της ύλης για την επιτυχημένη διδασκαλία. Το «πώς» της διδασκαλίας πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τις παραμέτρους του μαθητικού δυναμικού.

Η απάντηση δ, δεν είναι επιλέξιμη, γιατί περιέχει παιδαγωγική απλοϊκότητα. Η προετοιμασία αφορά τον σχεδιασμό της διδασκαλίας, με κατάλληλα μέσα και δραστηριότητες, που στοχεύουν στην επίτευξη των διδακτικών στόχων.

Η απάντηση α, είναι επιλέξιμη, γιατί ο καθηγητής πρέπει συχνά να παρεμβαίνει διορθωτικά, όπου νομίζει ότι αυτό βοηθάει. Να παρέχει οδηγίες με σαφήνεια και να καθοδηγεί τους μαθητές στην κατάκτηση της ύλης. Ο διευκολυντικός ρόλος του εξυπηρετεί κυρίως τις ατομικές διαφορές και την παροχή «ίσων ευκαιριών».